

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120448610
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6120448610.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. B. XXXX/X, XXX XX D., právne zastúpená Viktória Hellenbart, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Ulica A. C. XXX/XX, XXX XX D., IČO: 47 250 640, v konaní o zaplatenie 11 250,98 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 13Csp/22/2021 - 402 zo dňa 28. marca 2022 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie istiny 10 707,85 € s príslušenstvom a v III. výroku o trovách konania **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 543,13 € spolu so špecifikovaným úrokom z omeškania v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok); žalobu v časti o zaplatenie istiny 10 707,85 € s príslušenstvom zamietol (II. výrok) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 90,36 % (III. výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia predmetného rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca – Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. sa domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 11 250,98 € s príslušenstvom titulom zmluvy o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 09.06.2014 (ďalej aj „zmluva o úvere“). Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovanou ako dlžníčkou a E. A. ako spoludlžníkom predmetnú zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške 11 500,- € s úrokovou sadzbou medziúveru 6,59 % ročne, ktorý mala žalovaná splácať mesačne formou vkladov na stavebné sporenie vo výške 15,45 € a splátkami úrokov z medziúveru vrátane poplatku za poistenie vo výške 68,91 € (63,16 € + 5,75 €), spolu do pridelenia cieľovej sumy vo výške 84,36 €. Počet mesačných splátok (rovnako tak vkladov) bol určený na 254 so splatnosťou 15. dňa v mesiaci. Výška stavebného úveru po pridelení cieľovej sumy bola 6 833,03 € s úrokovou sadzbou 4,75 % ročne a mesačné splátky boli vo výške 84,36 €. Ich počet bol určený na 106 so splatnosťou každej mesačnej splátky 15. dňa mesiaca. Účelom úveru podľa čl. III. zmluvy o úvere bola modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich a žalovaná sa zároveň podľa čl. VI. zmluvy o úvere zaviazala zabezpečiť pohľadávku veriteľa písomným súhlasom s poistením typu A. Strany si v zmluve o úvere zároveň dohodli právo veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Listom zo dňa 05.04.2018 žalobca upozornil žalovanú ako dlžníčku a E. A. ako spoludlžníka, že neuhradili dlžné splátky vrátane splátky za mesiac apríl 2018 a ak do 20.04.2018 dlžné splátky nebudú uhradené, vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Listom zo dňa 27.07.2018 oznámil žalobca žalovanej ako dlžníčke a E. A. ako spoludlžníkovi, že dňa 27.07.2018 nastala mimoriadna splatnosť celého úveru a dlžná suma vrátane príslušenstva predstavuje k tomuto dňu 11 415,98 €.

3. Súd prvej inštancie mal na základe takto vykonaného dokazovania za to, že zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „O.z.“), ktorá sa zároveň spravuje aj zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z.z.“).

4. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie skúmal, či zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmluve o úvere je nesprávne a teda v rozpore so zákonným ustanovením § 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvedený údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru. Výška medziúveru je v zmluve uvedená sumou 11 500,- €, pričom v zmysle článku VIII., bodu 8.1. zmluvy o úvere si žalobca zúčtuje poplatok za spracovanie úveru pri prvom čerpaní peňažných prostriedkov tak, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov úveru bude znížená o výšku tohto poplatku. Poplatok za spracovanie úveru činil 138,- € a o túto sumu bola výška finančných prostriedkov poskytnutých žalovanej znížená. Súd prvej inštancie uviedol, že spracovateľský poplatok je v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. nákladom na zabezpečenie úveru, čo znamená, že nie je možné zaradiť ho do položky, ktorý vyjadruje výšku čerpaného úveru, keďže výškou čerpaného úveru sa rozumie suma, ktorá bola poskytnutá ako úver. S poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014 do celkovej výšky úveru nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru. Celková výška spotrebiteľského úveru nemôže zahŕňať sumy, ktoré korešpondujú obsahu pojmu celkových nákladov spotrebiteľského úveru. Neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa do celkovej výšky úveru bude nevyhnutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet závisí od celkovej výšky úveru a je tak spôsobilé ovplyvniť správnosť informácií, ktoré má veriteľ uviesť v zmluve a teda aj rozhodnutie spotrebiteľa či úver príjme. Vyššie uvedeným spôsobom bol teda ovplyvnený i výpočet RPMN. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že v zmluve o úvere absentuje aj údaj podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. a to doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti. Doba trvania medziúveru/stavebného úveru je v rokoch určená ako 30, pričom doba trvania medziúveru samotného absentuje, je uvedený len počet splátok úrokov z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy ako 254, čo korešponduje 21 rokom a 2 mesiacom a tiež slovne „na preklopenie obdobia kým dlžník splní podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru“. Počet splátok stavebného úveru je 106, čo zodpovedá 8 rokom a 10 mesiacom. Konečná splatnosť úveru/stavebného úveru bola uvedená do 15.05.2044, pričom súd prvej inštancie mal za to, že dátum 15.05.2044 je termínom konečnej splatnosti stavebného úveru, avšak kedy má nastať konečná splatnosť medziúveru zo zmluvy o úvere nie je zjavné a vzhľadom na počet splátok medziúveru v počte 254 toto určenie nepovažoval súd prvej inštancie za jednoduché. Podľa súdu prvej inštancie v zmluve o úvere absentuje aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. m/ zákona č. 129/2010 Z.z. a to súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, čo práve zodpovedá úveru vo fáze medziúveru, kedy k amortizácii istiny nedochádza.

5. Vzhľadom na vyššie uvedené považoval súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov.

6. Ako nedôvodnú vyhodnotil súd prvej inštancie námietku žalovanej ohľadom absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, nakoľko uvedené zo zmluvy vyplýva.

7. Pokiaľ ide o žalobcom tvrdené zosplatenie pohľadávky, súd prvej inštancie skúmal, či žalobca pristúpil k predčasnému zosplateniu úveru v zmysle zákonných ustanovení § 565 O.z. v spojení s § 53 ods. 9 O.z. Poukázal na to, že žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej čiastky vo výške 299,09 € výzvou zo dňa 05.04.2018, ktorá bola doručená žalovanej dňa 10.04.2018. Podľa vyjadrenia žalobcu splátkou, ktorá mala vyvolať zosplatenie bola splátka splatná 15.12.2017, s ktorou sa žalovaná dostala do omeškania od 16.12.2017. Veriteľ po výzve podľa § 53 ods. 9 O.z. mal pristúpiť k uplatneniu práva na zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, t.j. do 15.04.2018. Pre takýto postup však neboli splnené podmienky, keďže žalobca oznámil žalovanej vyhlásenie okamžitej splatnosti

úveru až listom zo dňa 27.07.2018 s tým, že okamžitá splatnosť úveru nastala týmto dňom. Na základe uvedeného preto dospel súd prvej inštancie k záveru, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo strany žalobcu nemožno považovať za platné a vychádzal z pôvodného dojednania o plnení v splátkach.

8. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 11 362,- €, z ktorého do vyhlásenia rozsudku bola zaplatená celkovo suma 3 616,76 €, ktorá bola deklarovaná vo výpise predloženom žalobcom, pričom žalovaný jej výšku nenamietal. Keďže úver je bezúročný a bezpoplatkový, mesačná splátka by mala byť vo výške 44,73 € a keďže žalovaná zaplatila 3 616,76 €, zaplatila celkovo 80 splatných splátok počnúc 15.06.2014 a končiac 14.02.2021 a do omeškania sa dostala v poradí s 81. splátkou, z ktorej uhradené mala 38,36 € a dlh predstavoval 6,37 €. Ku dňu vyhlásenia rozsudku teda žalovaná dlží za mesiac marec 2021 sumu 6,37 € a následne od februára 2021 až do vyhlásenia rozsudku, t.j. splatnosti splátky k 15.03.2022 celkovo sumu 543,13 €. Nakoľko k zosplateniu v celosti nedošlo, môže sa žalobca domáhať jedine úhrady jednotlivých splatných splátok. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie priznal žalobcovi právo na zaplatenie splatných splátok ku dňu vyhlásenia rozsudku spolu s príslušným zákonným úrokom z omeškania z týchto splátok počnúc ich splatnosťou až do úplného zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol.

9. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C.s.p.“) podľa pomeru úspechu strán sporu, tak že žalobcovi, ktorý bol úspešný len v časti uplatneného nároku uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 90,36 %.

10. Proti II. a III. výroku rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p., t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Žalobca v odvolaní uviedol, že zmluvné strany si slobodne dohodli, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov bude znížená o poplatok za spracovanie úveru vo výške 138,- € a žalovanej bola celkovo vyplatená suma 11 362,- €. Skutočnosť, že z poskytnutých finančných prostriedkov bol zúčtovaný spracovateľský poplatok nemá dosah na výpočet RPMN. Žalobca vychádza z vyjadrenia Národnej banky Slovenska, podľa ktorého poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je splatný v deň uzatvorenia zmluvy, môže byť zohľadnený pri výpočte RPMN dvomi spôsobmi a to tak, že buď na ľavej strane základnej rovnice je súčasná hodnota úveru dohodnutého v zmluve a na pravej strane je súčasná hodnota splátky poplatku za poskytnutie úveru a súčasná hodnota anuitných splátok úveru, pričom splátka poplatku za poskytnutie úveru je nulovou splátkou alebo, že výška poplatku za poskytnutie úveru sa odpočíta od sumy úveru dohodnutej v zmluve a výsledná suma sa použije na ľavej strane základnej rovnice a na pravej strane rovnice je poplatok za poskytnutie úveru nulový. Pri oboch je výsledok výpočtu hodnoty RPMN rovnaký. Národná banka Slovenska v tomto vyjadrení ďalej uviedla, že pokiaľ sa poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014, ktorý sa v bodoch 81. - 91. zaoberá pojmami „celková výška úveru a výška čerpania úveru“ a to aj na účely výpočtu RPMN, tak optikou vyššie uvedených bodov tohto rozhodnutia by bol správny postup výpočtu RPMN č. 2. Spôsob výpočtu RPMN č. 1 je matematicky ekvivalentnou úpravou výpočtu spôsobom č. 2 a nemá vplyv na hodnotu RPMN. Matematický prepočet RPMN počíta so sumou obrátov k danému dátumu a dátum výplaty medziúveru je rovnaký ako dátum účtovania poplatku. Ak žalobca počíta s celou výškou vyplateného úveru a následne obrat zníži o poplatok, je to presne to isté ako keby počítal s výškou vyplateného úveru zníženého o poplatok. Z hľadiska výpočtu RPMN je tak irelevantné, či sa bude výpočet odvíjať od celkovej sumy požičaných peňazí, alebo od sumy poníženej o poplatok za spracovanie úveru, lebo výsledkom bude stále tá istá výška RPMN.

12. Ďalej sa žalobca nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého v zmluve o úvere absentuje konečný termín splatnosti úveru. Zákon č. 129/2010 Z.z. neustanovuje povinnosť uvádzať čiastočné trvanie zmluvy a čiastočnú dobu splatnosti, ktorá je charakteristická pre fázu medziúveru. V čl. II zmluvy o úvere je jednoznačne uvedené, kedy nastane konečná splatnosť úveru a to 15.05.2044 za podmienky, že sa všetky zmluvné dojednania budú dodržiavať riadne a včas. Splatenosť medziúveru nastáva dňom pridelenia cieľovej sumy a ide o deň, kedy dochádza k preklopeniu sa do fázy stavebného úveru. Podľa amortizačnej tabuľky by splatenosť medziúveru a preklopenie sa do fázy stavebného úveru

nastalo ku dňu 31.07.2035 a to za podmienok, ak by žalovaná nebola na konte medziúveru v omeškaní a pravidelne by poukazovala vklady na konto stavebného sporenia potrebné na nasparenie cieľovej sumy. Pridelenie cieľovej sumy a fázu stavebného úveru je možné dosiahnuť aj skôr ako je predpokladaný termín, napr. poukazovaním vyšších vkladov na konto sporenia, a z tohto hľadiska je pre spotrebiteľa predovšetkým dôležitá informácia, kedy nastáva úplná celková splatnosť.

13. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil aj to, že zmluva o úvere neobsahuje súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny podľa § 9 ods. 2 písm. m/ zákona č. 129/2010 Z.z. V zmluve je jednoznačne uvedené, že počet splátok, ktoré sa majú vo fáze medziúveru vykonať je 254, výška mesačnej splátky spolu s poplatkom poistenia je 68,91 € a splátky majú byť uhradené do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že sa má uhradiť 254 splátok x 68,91 € a to každý mesiac do 15. dňa. Zároveň z amortizačnej tabuľky vyplýva prehľad jednotlivých splátok úrokov, poplatkov a vo fáze stavebného úveru aj istiny. Vo fáze medziúveru sú uvedené splátky za jednotlivé roky rozdelené na splátky úrokov ako aj splátky poplatkov. Vo fáze stavebného úveru sa mala splátka vo výške 84,36 € splácať po dobu 106 mesiacov. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že jednotlivé splátky sa uspokojia v poradí: úroky z medziúveru, poplatok za poistenie a vklady.

14. Čo sa týka záveru súdu prvej inštancie vo vzťahu k mimoriadnemu zosplateniu úveru, ide o nesprávne právne posúdenie, pričom vyhlásenie mimoriadnej splatnosti bolo urobené v súlade so zákonom. Ak sa v spotrebiteľskej zmluve dohodla strata výhody splátok, veriteľ má právo a nie povinnosť žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Ak toto právo chce uplatniť, môže tak urobiť len ak od splatnosti nezaplatenej splátky uplynula najmenej 3-mesačná lehota. Až po jej uplynutí nastane strata výhody splátok upravená v ustanovení § 565 O.z. Veriteľ musí uplatnenie svojho práva notifikovať vopred aspoň v 15-dňovej lehote. Po jej uplynutí sa právo na zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky stáva účinným. Ustanovenie § 53 ods. 9 O.z. neupravuje moment začiatku plynutia uvedenej notifikačnej lehoty. Ak by žalovaná zaplatila splátku od upozornenia na vyhlásenie splatnosti do samotného oznámenia o vyhlásení splatnosti, bol by žalobca povinný celý proces zopakovať. Nakoľko však žalovaná nezaplatila od upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žiadnu ďalšiu splatnú splátku, žalobca bol oprávnený kedykoľvek vyhlásiť splatnosť.

15. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že poplatok za poskytnutie úveru nebol určený správne a predvídateľným spôsobom, a to v dôsledku neurčitosti a nezrozumiteľnosti zmluvných dojednaní, ktoré koncipoval žalobca. Zo znenia zmluvy o úvere a všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že v čase kedy si žalobca zaúčtoval poplatok do výšky poskytnutého medziúveru, nemohol vedieť výšku cieľovej sumy a teda ani výšku poplatku. Žalovaná zdôraznila, že spôsob, akým bola do zmluvy zahrnutá časť o poskytnutí medziúveru ako komerčného produktu a časť o poskytnutí stavebného úveru s výhodnejšími podmienkami podľa úpravy zákona o stavebnom sporení, neumožňuje urobiť záver o tom, že žalovaná sa mohla zo zmluvy dozvedieť výšku poskytnutého úveru. Zo zmluvy nie je dlžníkovi zrejmé, či uzatvoril dve úverové zmluvy alebo jednu a ide o nezrozumiteľnú kompiláciu dvoch zmluvných typov. Nie je jasné, aká je celková výška úveru vrátane príslušenstva, keď v časti medziúveru sa uvádza suma 31 237,23 € a súčasne sa uvádza výška stavebného úveru 6 833,03 € po pridelení cieľovej sumy, ktorá však má byť podľa znenia zmluvy o úvere a všeobecných obchodných podmienok pri podpise zmluvy neznáma. Vynásobením výšky mesačnej splátky a počtu splátok sa však dospeje k celkovej sume 26 445,30 € a nie 31 237,23 €. Čo sa týka odvolacej argumentácie žalobcu vo vzťahu k náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. m/ zákona č. 129/2010 Z.z., žalovaná poukázala na bod 5.3. zmluvy o úvere, ktorý hovorí o mesačnej splátke vo výške 84,36 € aj vo fáze medziúveru, čo však nekorešponduje s prvou amortizačnou tabuľkou (fáza medziúveru). Dojednanie nie je jednoznačné ani z dôvodu, že žalovaná mala za poskytnutý medziúver podľa výslovného znenia zmluvy o úvere zaplatiť celkom 31 237,23 €. Vynásobením 254 splátok sumou 68,91 € sa však dospeje k sume 17 503,14 €. O tom, akým spôsobom (výška, termín splátok istiny a úrokov) má byť splatený chýbajúci rozdiel vo výške 13 734,09 € žalovaná neinformuje ani znenie zmluvy o úvere, ani amortizačná tabuľka. Zmluva o úvere uvádza, že stavebný úver vo výške 6 833,03 € sa má splácať mesačnou splátkou vo výške 84,36 € po 106 splátok, čo spolu činí 8 942,16 €, a nie 13 734,09 €. V tejto časti vôbec nie je uvedené, aký úrok sa má zo stavebného úveru zaplatiť. Nie je jasné, akým spôsobom mala žalovaná zaplatiť chýbajúcu sumu do celkovej sumy

za medziúver (31 237,23 €), lebo ak v prvej fáze (mediúver) zaplatila 254 splátkami 17 503,14 €, v druhej fáze (stavebný úver) 8 942,16 €, stále do výslednej sumy chýba 4 791,93 €. Z amortizačnej tabuľky vyplývajú úplne iné údaje a nijako neobjasňuje, ako mala splatiť žalovaná za poskytnutie medziúveru celkom sumu 31 237,23 €. Čo sa týka argumentácie žalobcu vo vzťahu k mimoriadnemu zosplatneniu úveru, právny názor súdu prvej inštancie je kompatibilný s právnymi názormi opakovane vyslovenými v tejto otázke nielen Okresným súdom Lučenec, ale aj Krajským súdom v Banskej Bystrici. Na záver žalovaná uviedla, že hoci nepodala odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie, poukazuje na svoju námietku absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere pre jej nezrozumiteľnosť a neurčitosť podľa § 37 ods. 1 O.z., na ktorú musí súd prihliadnuť z úradnej povinnosti aj v odvolacom konaní bez podaného odvolania žalovanou.

17. Žalobca dal v odvolacej replike do pozornosti, že predmetná zmluva o úvere je špecifickým produktom, ktorý poskytujú iba stavebné sporiteľne v zmysle zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení. Žalobca poskytuje žalovanej medziúver na preklopenie obdobia, kým budú splnené podmienky na poskytnutie stavebného úveru. Zmluvná úprava žalobcu je limitovaná tak, aby došlo ku garantovaniu účelového použitia finančných prostriedkov. V prípade medziúveru sa spláca splátka úrokov z poskytnutého medziúveru a na konte stavebného sporenia sa vytvára kapitál potrebný na preklopenie do fázy stavebného úveru. Presnú výšku stavebného úveru ku dňu podpisu zmluvy nie je možné stanoviť, táto sa bude rovnať rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy. Žalovaná pri podpise zmluvy vyhlásila, že si zmluvu prečítala, jej obsahu porozumela, vyjadrila svojim podpisom slobodnú a vážnu vôľu a neuzavrela ju v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Pokiaľ teraz tvrdí, že je zmluva absolútne neplatná pre nezrozumiteľnosť, ide z jej strany o účelové konanie.

18. Žalovaná v odvolacej duplike zopakovala svoju argumentáciu o nezrozumiteľnosti a neurčitosti zmluvy o úvere, ktorá je podľa nej kompiláciou dvoch úverov a to medziúveru, na ktorý sa vzťahuje zákon o spotrebných úveroch a zmluvy o stavebnom sporení podľa zákona č. 310/1992 Zb. Podľa tohto zákona musí zmluva o stavebnom úvere obsahovať podmienky poskytnutia stavebného úveru, pričom žiadny článok zmluvy o úvere ich neobsahuje. Zmluva o úvere sa týka hlavne medziúveru, nie stavebného úveru a medzi oboma jasne neodlišuje. Nie je možné považovať ju za určitú, keď cieľovú sumu nemožno presne určiť, ale táto sa skladá zo stavebného úveru, ktorého výšku tiež nemožno presne určiť. Okrem toho poplatok za spracovanie zmluvy bol vypočítaný z poskytnutého medziúveru, hoci podľa sadzobníka má byť stanovený z neznámej cieľovej sumy. Zo znenia zmluvy o úvere a účtovania poplatku sa javí, že cieľovou sumou je výška poskytovaného medziúveru, zo zmluvy to však nevyplýva.

19. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 ods. 1 C.s.p., po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p., v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a mimo nich podľa § 380 ods. 2 C.s.p. v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok, ktoré vady nezistil, dospel k názoru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom II. výroku vo veci samej a v závislom III. výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. zrušiť a v zmysle § 391 ods. 1 C.s.p. vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Odvolanie žalobcu považuje odvolací súd za čiastočne dôvodné.

21. Odvolací súd sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie v časti, v ktorej dospel k záveru o absencii obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere a to celkovej výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru a od nej sa odvíjajúcej hodnoty RPMN. Súd prvej inštancie mal za to, že zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 O.z., na ktorú sa zároveň vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dôvodne skúmal, či zmluva o úvere obsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaná ako dlžníčka (spolu so spoludlžníkom E. A.) uzatvorila so žalobcom ako veriteľom dňa 09.06.2014 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX X XX, na základe ktorej jej veriteľ poskytol medziúver pod č. XXXXXXXX X XX vo výške 11 500,- € s úrokovou sadzbou 6,59 % ročne a výškou mesačnej splátky úrokov medziúveru vrátane poplatku za poistenie 68,91 € a mesačného vkladu na účet sporenia 15,45 €, obe so splatnosťou 15. dňa mesiaca v počte 254, ktorý sa mal pri dodržaní podmienok zmeniť na stavebný úver vo výške 6 833,03 € s úrokovou sadzbou 4,75 % ročne s výškou mesačnej splátky 84,36 € so splatnosťou 15. deň v mesiaci a počtom splátok 106. Konečná splatnosť medziúveru/stavebného úveru bola dohodnutá do 15.05.2044.

Poplatok za spracovanie úveru činil 138,- € s tým, že v zmysle čl. VIII., bodu 8.1 zmluvy o úvere si ho veriteľ zúčtuje pri prvom čerpaní peňažných prostriedkov úveru tak, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov úveru bude znížená o výšku tohto poplatku. Z výpisu z účtu medziúveru za rok 2014 je zrejmé, že žalobca poskytol žalovanej medziúver v 4 výplatách a to dňa 30.06.2014 vo výške 2 550,48 € a 2 815,90 €, dňa 18.07.2014 vo výške 3 833,62 € a dňa 06.08.2014 v sume 2 162,- €, t.j. spolu 11 362,- €. Žalobca hoci formálne uviedol v čl. II. zmluvy o úvere údaj o výške medziúveru/celkovej výške úveru 11 500,- €, žalovanej v skutočnosti poukázal v dôsledku zúčtovania poplatku za spracovanie úveru sumu zníženú o tento poplatok a teda odlišnú od údaju o celkovej výške úveru uvedeného v zmluve. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ktorú predstavuje Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/287/2021 zo dňa 30.06.2022 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod R 49/2022, podľa ktorého: „Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o celkovej výške úveru. V zmysle definície zákona o spotrebiteľských úveroch ide o maximálnu výšku alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy. Zákon zároveň definuje osobitne aj pojem celkových nákladov spotrebiteľa ako všetkých nákladov spojených s úverom vrátane poplatkov akéhokoľvek druhu. Pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy. Navyše v dôsledku navýšenia celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru nemôže byť správne vypočítaná ani výška RPMN, pretože dôsledkom neoprávneného zahrnutia poplatku za poskytnutie úveru, ktorý predstavuje celkový náklad úveru pre spotrebiteľa, do celkovej výšky úveru, bude podhodnotenie RPMN, keďže výpočet RPMN je závislý od výšky poskytnutého úveru. Pokiaľ spotrebiteľ nebol povinný platiť poplatok za poskytnutie úveru na začiatku záväzku, ale by bol takýto poplatok rozložený až do jednotlivých splátok, pri výpočte RPMN sa takýto poplatok nepremietne v podobe čerpania úveru na jeho zaplatení na ľavej strane, lebo nedochádza k navýšeniu istiny. Na ľavej strane rovnice je tak uvedená celková výška spotrebiteľského úveru, ktorá zodpovedá skutočnej istine vo výške, ktorú spotrebiteľ potreboval pre svoje účely a na pravej strane takýto poplatok nebude započítaný v okamihu uzavretia zmluvy, lebo v tomto okamihu nebol platený, ale práve až v jednotlivých splátkach.“ Vzhľadom na uvedené odvolací súd zdôrazňuje, že celkovú výšku poskytnutého spotrebiteľského úveru predstavuje len suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za spracovanie úveru odrátaný od istiny hneď pri uzavretí zmluvy, ktorý sa v danom prípade javí ako súčasť poskytnutého úveru, hoci ide o jeho náklad, nemožno zahŕňať do celkovej výšky spotrebiteľského úveru a to ani s poukazom na to, že si veriteľ zúčtovanie tohto poplatku už pri prvom čerpaní peňažných prostriedkov so žalovanou (a spoludlžníkom) podľa čl. VIII., bodu 8.1 dohodol. Pokiaľ bol v zmluve o úvere uvedený údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru 11 500,- €, pričom v skutočnosti bola žalovanej vyplatená na účet len suma finančných prostriedkov 11 362,- €, nemožno dospieť k záveru, že tento údaj je správny. Vzhľadom na takýto absentujúci (resp. nesprávny) údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru, od ktorého je následne možné vyvodiť s poukazom na záver Najvyššieho súdu SR aj nesprávnosť údaju o RPMN, je potrebné úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Pre vyslovenie záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru postačuje ak chýba čo i len jedna obligatórna náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., a preto odvolací súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa odvolacou argumentáciou žalobcu vo vzťahu k prípadnej ďalšej absencii náležitostí zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a m/ zákona č. 129/2010 Z.z.

22. Odvolací súd však nepovažuje za dostatočné posúdenie predčasného zosplatnenia úveru žalobcom zo strany súdu prvej inštancie. Podľa § 565 O.z. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. V rámci spotrebiteľských vzťahov je potrebné aplikovať aj ustanovenie § 53 ods. 9 O.z., podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Odvolací súd uvádza, že veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 O.z. najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplatneniu došlo), inak jeho právo zaniká. Pokiaľ veriteľ svoje právo zosplatniť úver nevyužije, nedochádza k splatnosti celého úveru, ale platí pôvodné dojednanie strán, že dlh bude platený v splátkach. Toto právo získa opätovne za rovnakých podmienok (§ 53 ods. 9 O.z.) ak sa dlžník dostane do omeškania nezaplatením ďalšej splátky (ktorejkoľvek). S poukazom na

názor Najvyššieho súdu SR (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29.11.2022, sp. zn. 9Cdo/138/2022 zo dňa 14.06.2023), 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatnenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok. Zo zákonnej úpravy nevyplýva povinnosť veriteľa zosplatniť úver ihneď akonáhle sú splnené podmienky § 565 O.z. v spojení s § 53 ods. 9 O.z. Veriteľ môže zosplatniť úver aj neskôr v prípade, že sa dlžník dostane opätovne do omeškania, resp. ak omeškanie stále trvá. Ak spotrebiteľ zaplatí zmeškané splátky skôr ako veriteľ uplatnil právo na zosplatnenie, potom uplatnenie tohto práva po takomto zaplatení je neúčinné.

23. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je zmluvou spotrebiteľskou, v ktorej si (veriteľ) žalobca s dlžníkom (žalovanou) a spoludlžníkom dohodli plnenie v splátkach, s právom veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca listom zo dňa 05.04.2018 upozornil žalovanú (a spoludlžníka), že sú v omeškani s riadnym plnením splátok a ak nebude realizovaná úhrada spolu so splátkou splatnou za mesiac apríl 2018 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, pričom tak aj urobil ku dňu 27.07.2018. Z uvedených listín údaj, kvôli ktorej omeškanej splátke bol úver predčasne zosplatený, nevyplýva. Zo spisu však nevyplýva ani skutočnosť uvedená súdom prvej inštancie v bode 101. odôvodnenia rozsudku a to, že veriteľ sa vyjadril, že splátka, pre ktorú úver zosplatnil bola splátka splatná dňa 15.12.2017. Podľa prehľadu zaplatených splátok na č.l. 110 spisu doloženého žalovanou ako i z výpisu z účtu medziúveru na č.l. 129-130 spisu, žalovaná zaplatila veriteľovi splátku splatnú za mesiac október 2017, následne úver prestala splácať a v mesiaci máj 2018 vykonala ešte jednu úhradu na úver vo výške 84,36 €. Z vyjadrenia veriteľa na čl. 121 spisu v spojení s výpisom z medziúveru na č.l. 129-130 spisu vyplýva, že po započítaní predmetnej májovej úhrady vo výške 84,36 € a po započítaní pohľadávky vo výške 145,22 € dňa 26.02.2018 bola žalovaná v omeškani od februára 2018 so zostatkom nezaplatenej splátky 23,02 €. Odvolací súd poukazuje na to, že pri skúmaní dodržania zákonných predpokladov pri zosplatnení úveru zo strany veriteľa stanovených v ustanovení § 565 O.z. v spojení s § 53 ods. 9 O.z. sa súd prvej inštancie opomenul zaoberať skutočnosťou, že pokiaľ bola žalovaná konštantne od mesiaca február 2018 v omeškani a žiadne ďalšie splátky neuhrádzala, žalobca mohol zosplatniť úver aj pre ktorúkoľvek z týchto ďalších zameškaných splátok, samozrejme za splnenia podmienky podľa § 53 ods. 9 O.z., že žalovanú upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní a zároveň bola žalovaná v omeškani so splátkou viac ako 3 mesiace. V takom prípade, ak by bola omeškanou splátkou, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu podľa § 565 O.z. splátka splatná dňa 15.04.2018, do omeškania s ktorou sa žalovaná dostala dňa 16.04.2018, najbližšou nasledujúcou splátkou splatnou po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením, t.j. po 16.07.2018 bola splátka splatná dňa 15.08.2018, nakoľko trojmesačná lehota uplynula dňa 16.07.2018, pričom v takomto prípade by bolo potrebné považovať zosplatnenie zo strany žalobcu za správne.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje odvolací súd za predčasné závery súdu prvej inštancie o nesplnení zákonných podmienok na zosplatnenie úveru.

25. Okrem toho súd prvej inštancie pri posudzovaní nároku žalobcu v bode 102. odôvodnenia svojho rozhodnutia rozporupne posúdil výšku úhrad zo strany žalovanej, keď uviedol, že vychádzal z celkovej zaplatenej sumy 3 616,76 € deklarovanej vo výpise predloženom žalobcom, ktorý žalovaná nenamietala. Odvolací súd však dáva do pozornosti, že suma 3 616,76 € vyplýva z výpisu na č.l. 110, ktorý v konaní predložila žalovaná. V spise sa ďalej nachádza na č.l. 33 výpis z účtu stavebného sporenia, na č.l. 129 výpis zo zosplatneného medziúveru a na č.l. 372 výpisy medziúveru podľa rokov doložené žalobcom, ktoré nie sú totožné s výpisom predloženým žalovanou. Pre priznanie oprávneného nároku žalobcu (ako i vyhodnotenie zosplatnenia úveru) je preto potrebné aj správne ustálenie výšky a počtu úhrad na úver zo strany žalovanej.

26. V súlade s § 391 ods. 3 C.s.p. odvolací súd uvádza, že bude úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní vyzvať strany sporu na doplnenie ich skutkových tvrdení v zmysle § 150 ods. 2 C.s.p. ohľadne vykonaných úhrad na úver a vyzvať ich na návrhy na doplnenie dokazovania na preukázanie týchto skutkových tvrdení, tak aby mal súd prvej inštancie za ustálené kedy (s ktorou splátkou) sa dostala žalovaná do omeškania a koľko žalovaná na úver zaplatila. Súd prvej inštancie následne po zohľadnení právneho názoru odvolacieho súdu v bodoch 22. a 23. odôvodnenia tohto rozhodnutia, najmä s dôrazom na skutočnosť, že v prípade konštantného omeškania dlžníka s platením splátok, môže veriteľ úver

zosplatniť aj pre ktorúkoľvek z ďalších omeškaných splátok, keďže zosplatnenie nemusí vyvolať už prvá omeškaná splátka, opätovne vyhodnotí, či bol úver zosplatnený v súlade so zákonným ustanovením § 565 O.z. v spojení s § 53 ods. 9 O.z. Následne po vyhodnotení predčasného zosplatnenia a po ustálení sumy, ktorú už žalovaná na úver zaplatila, súd prvej inštancie opätovne posúdi zostávajúci nárok žalobcu na zaplatenie požadovanej istiny s príslušenstvom (po zohľadnení časti už priznaného nároku) s tým, že bude vychádzať zo svojho správneho právneho záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru.

27. Vzhľadom na rozsah dokazovania vo vyššie naznačenom smere nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom. Úlohou odvolacieho súdu je predovšetkým preskúmať správnosť postupu v konaní predchádzajúcim vydaniu rozhodnutia súdom prvej inštancie a správnosť samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie, nie nahrádzať prvoinštančné konanie.

28. Nakoľko od výsledku sporu a pomeru úspechu strán sporu vo veci samej je závislý výrok o nároku na náhradu trov konania, odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 379 písm. a/ C.s.p. zrušil aj III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku žalovanej na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcovi v rozsahu 90,36 %. O nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 C.s.p. v novom rozhodnutí.

29. Vzhľadom na to, že odvolanie podal len žalobca a súc viazaný rozsahom odvolania, ktorým bol (pokiaľ ide o vec samu) napadnutý len II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom zamietnutí žaloby, žalovaná teda nepodala odvolanie proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom vyhovení žalobe, ktorý preto v zmysle § 227 ods. 1 C.s.p. a § 367 ods. 1 C.s.p. a contrario nadobudol právoplatnosť, pre úplnosť odvolací súd uvádza, že sa nezaoberal (ani zaoberať nemohol) vecnou správnosťou I. výroku napadnutého rozsudku z hľadiska argumentácie uvedenej žalovanou v jej vyjadrení k odvolaniu žalobcu a odvolacej dupliky o absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere pre jej nezrozumiteľnosť a neurčitost', pretože žalovanej nič nebránilo v zákonnej lehote odvolanie proti tomuto výroku napadnutého rozsudku podať a navyše v zmysle článku 16 ods. 3 C.s.p. v odvolacom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre odvolateľa – v tomto prípade žalobcu (tzv. zákaz reformatio in peius).

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).